



FÜGGETLEN
BIZTOSÍTÁSI
ALKUSZOK
MAGYARORSZÁGI
SZÖVETSÉGE

Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Alkuszi ML/TF (elleni) feladatok az életbiztosítási
szerződések közvetítése során



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

Tartalom:

1. néhány bevezető gondolat a téma jelentőségéről
2. az ML/TF magyar szabályozásának története röviden
3. a legfontosabb jogszabályok
4. alkuszi ML/TF feladatok (összefoglalóan)
5. az ügyfél-átvilágítás esetei, legfontosabb feladatai
6. a bejelentés
7. szűrőrendszerek
8. a szabályozás várható változásai, tendenciái



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

BEVEZETÉS

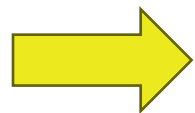
A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

A pénzmosás folyamata során az elkövetők a törvénytelen úton megszerzett pénzt törvényes forrásból származó profitként igyekeznek feltüntetni

CÉL: a pénz illegális eredetének elrejtése, bevezetése a legális pénzügyi rendszerbe

világszinten hatalmas károkat okoz

- **állami szektornak**
- **gazdasági szereplőknek**
 - tisztességes gazdasági verseny akadályozása
 - jogszerűen működő vállalkozások által betartott szabályok semmibevétele



rendkívül fontos, közös feladata minden gazdasági, pénzügyi szereplőnek a fellépés a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás ellen (eltérő kockázatok, eltérő feladatok...)



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Az ML/TF magyar szabályozásának története röviden

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

- rendszerváltozás előtt: gyakorlatilag nem létezett (állami vállalatok, egyszintű bankrendszer...)
- rendszerváltozás → Magyarország a '90-es évek közepére már pénzmosásra kifejezetten alkalmas országgént volt ismert
↓
első pénzmosás elleni törvény 1994-ben + a Btk. módosítása
- 2001. szeptember 11. → fokozódó tevékenység a terrorizmussal szemben, szigorítások → 2003. évi XV. tv., majd további módosítási igények: 2007. évi CXXXVI. tv. („régi Pmt.”)
- a 2000-es évek (egyre gyorsuló) gazdasági, társadalmi, politikai változásai → **IV. Irányelv** (EU) – implementációs kötelezettség
2017. évi LIII. tv. (**Pmt.**)
2017. évi LII. tv. (**Kit.**)
- 2021. évi XLIII. tv. (**Afad.**) : a tényleges tulajdonosok azonosításának támogatása



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

A magyar hatályos szabályozás legfontosabb elemei



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

2017. évi LIII. törvény - a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról (**Pmt.**)

2017. évi LII. törvény az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról (**Kit.**)

2021. évi XLIII. törvény a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről (**Afad.**)

26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti **szűrőrendszer** kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól

21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény alapján elkészítendő **belső szabályzat** kötelező tartalmi elemeiről

MNB 15/2022. (IX.15.) számú ajánlás a pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatok értékeléséről és a kapcsolódó intézkedések meghatározásáról

MNB 12/2022. (VIII.11.) számú ajánlás a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Az alkuszok feladatai (összefoglalóan)



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

1. Belső szabályozás kialakítása és naprakészen tartása

- szabályzat, tisztviselők (felelősök), dokumentáció
- kockázatértékelés (folyamatos)
- belső ellenőrző és információs rendszerek (szűrőrendszerek!), kötelező távazonosítás
- nyilvántartások
- képzés

2. Ügyfél-átvilágítás

- általános, egyszerűsített, fokozott
- más által elvégzett ügyfél-átvilágítás (kötelező távazonosítás...)
- adatváltozások átvezetése, monitoring

3. Bejelentés

- általában: kapcsolattartó a FIU*-val
- kapcsolódó intézkedések (felfüggesztés)

***FIU**: Financial Information Unit/Pénzügyi Információs Egység
Mo.: **NAV Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda**



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

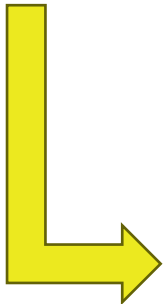
A belső szabályozás legfontosabb feladatai

A szabályzat

kiindulásnak: **MNB mintaszabályzat:**

<https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/szabalyzatok-segedletek/segedlet-a-belso-szabalyzat-elkesziteséhez> (legutolsó verzió: 2024. március 27., indok: Pmt. utolsó módosítás: 2023. december 23.)

DE: **konkretizálás** nélkül → mintha nem is lenne



- biztosítási szektor → biztosításközvetítés → alkuszi tevékenység
- az életbiztosítási szerződések közvetítésének aránya, súlya a tevékenység egészéhez viszonyítva, közvetített szerződések száma
- az alkusz „üzemi mérete”, szervezetrendszer, összetettsége
- ügyfélkör, földrajzi jellegzetességek
- a közvetítés során alkalmazott eszközök (távazonosítás...)

Kötelezően kijelölendő felelősök (tisztségek)

! jelentős változás 2023. december 23-i Pmt. módosítással

„eddig”: kijelölt személy

„most”:

kijelölt személy



bejelentés
továbbítása a FIU
részére

kijelölt felelős vezető



a jogszabályokból, illetve a
belső szabályzatból eredő
kötelezettségek és
elvárások teljesítése
(átfogó, teljes)

megfelelési vezető



belső feladatok, az
elvárások foglalkoztatottak
által végrehajtásának
irányítása, ellenőrzése

Dokumentáció: ld. MNB (mindenkor hatályos) mintaszabályzat

azonosítási adatlap
tényleges tulajdonosi nyilatkozat
kiemelt közszereplői nyilatkozat
nyilatkozat a vagyon forrásáról
bejelentő nyomtatvány



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

KULCSFOGALOM: **kockázat alapú megközelítés** („rule based”: egyre csökkenő tendencia)

MNB: életbiztosítás közvetítők → „kevésbé jelentős”

- a kockázatértékelés szintjei: **nemzeti**, **hatósági**, **szolgáltatói**

nemzeti kockázatértékelés (national risk assessment, NRA): nem publikus, MNB-től igényelhető

hatósági kockázatértékelés (<https://www.mnb.hu> › szektoralis-kockazaterkeles)

biztosításközvetítők: kevésbé jelentős kockázat (vizsgálati gyakoriság: kockázati jelzés esetén)

NGM: „tapasztalatok szerint a kockázati életbiztosítások pénzmosás elkövetésére kevésbé alkalmasak...”

KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

SZOLGÁLTATÓI KOCKÁZATÉRTÉKELÉS (<https://www.mnb.hu/letoltes/belso-kockazatertekeles-20190715.pdf>)

- a belső szabályzat részeként is lehet (praktikus)
- lényeges tartalmi egységei:
 - a szolgáltató bemutatása (tevékenység, tulajdonosok, földrajzi terület, szervezeti struktúra, szervezet „mérete”)
 - a szolgáltató által nyújtott szolgáltatások, üzletágak
 - közvetített termékek
 - ügyfélkör jellegzetességei
 - ML/TF kapcsán szerzett tapasztalatok
 - a kockázatértékelés során figyelembe vett szempontok, kockázati csoportok
 - alkalmazott kockázati kategóriák (alacsony, átlagos, magas)
 - az azonosított kockázatok részletes leírása, értékelése

ügyfél
szolgáltatás
alkalmazott eszköz
földrajzi

KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

Néhány példa szokatlan (tehát kiemelt figyelmet érdemlő) ügyletekre (életbiztosítások):

- rendkívüli be- vagy kifizetések rövid időn belül történő jelentős megemelkedése
- az ügyfél profiljába nem illeszkedő, jelentős összegű készpénzbefizetés befektetési egységekhez kötött életbiztosítás esetén
- rendszeres ügyletkötés közvetlenül az ügyfél-átvilágítási értékhatár alatt
- az ügyfél minimális, esetleg valótlannak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket csak nagy nehézségek árán lehet ellenőrizni
- az ügyfelet a biztosítási szerződések lejáratí idő előtti visszavásárlása esetén nem érdeklik a költségek
- olyan ügyfelekkel kötött biztosítási szerződések, akik állandó lakhelye nem az üzletkötés országában van és nem fűzi az adott országhoz racionális gazdasági kapcsolat
- a kedvezményezett kiemelt kockázatot jelentő harmadik országban rezidens
- röviddel a szerződés megkötése után a kedvezményezett személyét megváltoztatják, és az eset körülményei nem szolgáltatnak okszerű magyarázatot a változtatásra
- az ügyfél olyan biztosítási szerződést köt, melynek fizetése láthatóan meghaladja vagyoni helyzetét, vagy az igényein kívül esik



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Az ügyfél-átvilágítás esetei, legfontosabb feladatai

Az ügyfél-átvilágítás esetei:

- a) az üzleti kapcsolat létesítésekor;
- b) * a négymillió-ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor;
- c) * árukereskedő esetében a hárommillió forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás készpénzben történő teljesítésekor;
- d) háromszázezer forintot meghaladó összegű, a Rendelet 3. cikk 9. pontjában meghatározott pénzáttalásnak minősülő ügyleti megbízás teljesítésekor;
- e) a távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást szervező tekintetében a távszerencsejátéknak nem minősülő, nem hírközlő eszköz és rendszer útján szervezett fogadás esetében a hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű nyeremény kifizetés, a távszerencsejátéknak nem minősülő, hírközlő eszköz és rendszer útján szervezett fogadás esetében a hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű játékos egyenlegről történő kifizetés teljesítésekor;
- f) * pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha az a)–e) vagy i) pontban meghatározottak szerint átvilágításra még nem került sor;
- g) ha a korábban rögzített ügyfélazonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel,
- h) * ha az ügyfél-azonosító adatokban bekövetkezett változás kerül átvezetésre és kockázatérzékenységi megközelítés alapján szükséges az ügyfél-átvilágítás ismételt elvégzése;
- i) * háromszázezer forintot elérő, illetve azt meghaladó összegű pénzváltás és virtuális fizetőeszköz átváltás esetén.



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

Az ügyfél-átvilágítás feladatai:

1. az ügyfél azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése
2. a tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése
3. az üzleti kapcsolat (ügyleti megbízás) adatainak rögzítése
4. monitoring (az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése)

AZ ÜGYFÉL AZONOSÍTÁSA, SZEMÉLYAZONOSSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSE

- rögzítendő adatok (Pmt. 7. § (2) bek., mintadokumentum V.2.2. pont, azonosítási adatlap)
- szükséges okmányok (Pmt. 7. § (3) bek., mintadokumentum V.2.3. pont)

másolatkészítés: a bemutatott okiratról másolatot kell készíteni, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány személyi azonosítót igazoló hátoldala kivételével

- auditált elektronikus hírközlő eszközök:

„eddig” lehetőség, **2025. január 1-től kötelezettség**, ha

- magyarországi lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal rendelkező
- természetes személy ügyfél kéri.

MNB: általában nőni fog a területen az „outsourcing”, szakértői „HUB-ok” kialakulása

ha külső szolgáltatótól veszi igénybe a szervezet → más által végzett átvilágítás eredményének elfogadása

jelenleg: 26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet II. Fejezet



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ÜGYFÉL AZONOSÍTÁSA, SZEMÉLYAZONOSSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSE

KIEMELT KÖZSZEREPLŐK

meghatározás: Pmt. 4. §

jelentőség:

- fokozott átvilágítás
- üzleti kapcsolat létesítése: kizárólag a kijelölt felelős vezető engedélyével
- üzleti kapcsolat monitoringja: ún. megerősített eljárásban

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

ÁTVILÁGÍTÁS

- általános szabályok szerint
- fokozott
- egyszerűsített

Fokozott átvilágítás

- mikor: magas kockázatú ügyfél →
- mit:
 - üzleti kapcsolat létesítése: kijelölt felelős vezető engedélyével
 - kockázatérzékenységi alapon: az ügyfél vagyonának forrására vonatkozó információk beszerzése
 - belső szabályzat szerinti egyéb intézkedés

- kiemelt kockázatú 3. országból származik
- távazonosítás
- az ügyfél, vagy a TT kiemelt közszereplő
- Afad tv. szerint megbízhatatlan adatszolgáltató
- belső szabályzat szerinti egyéb eset



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

egyszerűsített átvilágítás

mikor: alacsony kockázat esetén → szolgáltató határozza meg

ügyfélkockázati tényezők,

termékhez/szolgáltatáshoz/ügylethez kapcsolódó tényezők,

földrajzi kockázati tényezők

- segítség: 21/2017. NGM rendelet

mit:

valamelyest szűkebb adatkör, valamelyest szűkebb feladatkör (praktikusan nézve nem igazán célszerű...)

A TÉNYLEGES TULAJDONOS AZONOSÍTÁSA, SZEMÉLYAZONOSSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSE

- rögzítendő adatok (Pmt. 8-9. § (2) bek., mintadokumentum V.2.4. pont, tényleges tulajdonosi adatlap)

2024. jan.1-től: a szervezeti ügyfél köteles ezen adatokat naprakészen nyilvántartani, és a tényleges tulajdonos köteles a szervezeti ügyfelet az adatváltoztatásról tájékoztatni

- közhiteles nyilvántartások az ellenőrzéshez:

- Cégnyilvántartás (esetleg EU cégnyilvántartás)
- **TTNY** (tényleges tulajdonosi nyilvántartás: NAV, belépés KAÜ-n keresztül)

- ki a tényleges tulajdonos? (Pmt. 3. § 38. pont)

természetes személy ügyfél: akinek a megbízásából az ügyletet végrehajtják, aki a tényleges irányítást gyakorolja az ügyfél tevékenysége felett

szervezeti ügyfél: szavazati jogok/tulajdoni hányad min. 25%-a, vagy egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol, vagy egyéb meghatározó befolyás stb.



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

ADATVÁLTOZÁSOK ÁTVEZETÉSE, MONITORING

adatok ellenőrzése:

- legalább **5 évente**, magas kockázat: **évente**
- **! kivétel** (új): kockázati életbiztosításokra vonatkozó üzleti kapcsolat

monitoring

Az **üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kell kísérni** - ideértve az üzleti kapcsolat fennállása folyamán teljesített ügyletek elemzését is - annak megállapítása érdekében, hogy az adott ügylet összhangban áll-e az ügyfélről rendelkezésre álló adatokkal és ez alapján szükség van-e az ügyféllel szemben pénzmosás megelőzésével kapcsolatos intézkedések végrehajtására.

- **! kivétel** (új): kockázati életbiztosításokra vonatkozó üzleti kapcsolat



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Bejelentés a FIU részére



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

BEJELENTÉS A FIU RÉSZÉRE

1. lépcső: bejelentő munkatárs → kijelölt személy

tartalom: bejelentő, ügyfél, a körülmények részletesen, megtett intézkedések, keltezés

(ld. bejelentési adatlap: mintaszabályzat melléklet)

„safe harbour” szabály: jóhiszeműség esetén akkor sem felel a bejelentő, ha a bejelentés utóbb megalapozatlannak bizonyul

2. lépcső: kijelölt személy → FIU (haladéktalanul)

felfedés tilalma: az ügyfelet (és bármely harmadik személyt) nem szabad tájékoztatni!

ügylet felfüggesztése:

- a szolgáltató is dönthet róla
- a FIU utasítására kötelező



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Szűrőrendszerek



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

SZŰRŐRENDSZEREK

(belső ellenőrző és információs rendszerek)

Pmt. alapján

amely biztosítja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása szempontjából **kockázatos ügyfél és szokatlan ügylet kiszűrését** és a bejelentés megtételéhez szükséges adatok rendelkezésre bocsátását

50 000 ügyfél fölött: automatikus szűrőrendszer

minimálisan kötelező esetkörök meghatározása:
26/2020. MNB rendelet
(mintasabályzat tartalmazza)

Kit. alapján:

a **pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedéseket elrendelő** uniós jogi aktusok és ENSZ BT határozatok haladéktalan és teljes körű **végrehajtása** érdekében*

1000 ügyfél fölött: automatikus szűrőrendszer

„folyamatosan végzi”

– tárgyévet megelőző év vége –

* <https://pei.nav.gov.hu/penzugyi-es-vagyoni-korlatozo-intezkedesek/penzugyi-es-vagyoni>



Légy Te a
MEGFELELŐ!

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS MEGELŐZÉSE ÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Várható változások a szabályozásban



A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás megelőzése és megakadályozása

Légy Te a
MEGFELELŐ!

- **MNB: két új rendelet** (áprilisra tervezték...)
 1. végrehajtási jellegű rendelkezések általánosan a Pmt. tavaly decemberben kihirdetett módosításaihoz
 2. részletes szabályok kifejezetten a 2025. január 1-étől (bizonyos esetekben) kötelezően alkalmazandó auditált elektronikus távközlő eszközökre vonatkozóan
- **Közös uniós szabályozás** (3-4 éven belül)
 1. AML Irányelv („AMLD”)
a pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó mechanizmusokról szóló irányelv
 2. AML Rendelet („AMLR”)
a magánszektorban a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos kötelezettségeiről szóló rendelet
 3. új közös EU hatóság: AMLA („AMLA Rendelet”)



FÜGGETLEN
BIZTOSÍTÁSI
ALKUSZOK
MAGYARORSZÁGI
SZÖVETSÉGE

Légy Te a
MEGFELELŐ!

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!